Programma 4: Onderwijs

Het programma Onderwijs omvat voor de gemeente Gulpen-Wittem de volgende taakvelden:

- Onderwijsbeleid en leerlingzaken
- Onderwijshuisvesting

Programmasamenvatting

In dit programma staat onderwijsachterstandenbeleid, basisvaardigheden en onderwijshuisvesting centraal. Door onderwijs bieden we kansen aan kinderen, jongeren en volwassenen om zich optimaal te ontwikkelen. De ontwikkelingen en ambities vanuit het programma onderwijs raken het programma Sociaal Domein.

Binnen de totale begroting van programma onderwijs vallen de volgende onderdelen:

1. Onderwijshuisvesting (primair onderwijs en voorgezet onderwijs);
2. Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (inclusief voor- en vroegschoolse educatie (VVE));
3. Toezicht en handhaving kinderopvang;
4. Peuterspeelzaalwerk;
5. Leerlingenvervoer;
6. Leerplicht;
7. Laaggeletterdheid;
8. Volwasseneducatie.

Onderwijsachterstandenbeleid

Vanaf 2027 start landelijk de nieuwe beleidsperiode voor het onderwijsachterstandenbeleid (OAB). In aansluiting op de gemeenten in Maastricht-Heuvelland zal in 2027 het huidige OAB worden herzien.

Basisvaardigheden

In Nederland heeft 20%van de bevolking tussen de 16 en 75 jaar lage basisvaardigheden. In de gemeente Gulpen-Wittem is dit percentage onder de inwoners 13%. In de landelijke aanpak is nu een regierol weggelegd voor gemeenten om de aanpak van laaggeletterdheid zelf in te vullen met hun eigen beleid en budgetverantwoordelijkheid. In aansluiting op het regionale plan lage basisvaardigheden 2025-2030 is de gemeente Gulpen-Wittem eind 2026 gestart met de gezinsaanpak geletterdheid. De gezinsaanpak is een aanvulling op de lokale uitvoeringsplan laaggeletterdheid 2022 e.v.. Hiermee gaan we door op de ingeslagen weg om ons te richten op inclusie met heldere taal, aandacht voor vroege taalverwerving, preventie van taalachterstand bij kinderen, en het opsporen en verhelpen van laaggeletterdheid en beperkte basisvaardigheden (taal, rekenen en digitale vaardigheden).

Onderwijshuisvesting

Met ingang van 1 januari 2027 wordt de wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting ingevoerd. Vanwege deze wet moet de verordening onderwijshuisvesting worden aangepast. Daarnaast bevat deze wet eisen voor het Integrale Huisvestingsplan (IHP). Naar verwachting zal hierdoor het in 2020 door de gemeenteraad vastgestelde Integrale Huisvestingsplan 2020-2035 herzien moeten worden.

Beleidskader

Kader
· Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid 2022 - 2026
· Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Gulpen-Wittem 2022
· Regionaal plan Onderwijsvoorzieningen 2021 - 2026
· Integraal Huisvestingsplan 2020 – 2035
· Verordening bekostiging leerlingenvervoer Maastricht-Heuvelland 2025

Wat willen we bereiken?

Kwalitatief goede onderwijshuisvesting

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan het integraal huisvestingsplan
Realiseren van een toekomstbestendige en duurzame locatie voor basisschool Klavertje Vier Eys.

Wat willen we bereiken?

Verminderen van onderwijsachterstanden bij kinderen en (jong)volwassenen

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoering geven aan het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
Het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid GOAB wordt herzien. In dit beleid wordt ingezet op het bestrijden van onderwijsachterstanden, het bevorderen van gelijke (onderwijs)kansen en een doorgaande lijn tussen kinderopvang/voorscholen en scholen.

Basisscholen en peuter-/kinderopvang ondersteunen bij het project taalbevordering
Vergroten van kennis op het gebied van spraak-taalontwikkeling en taalstimulering ter voorkoming van onderwijsachterstanden.

Opstellen van een gemeentelijke gezinsaanpak geletterdheid

In het kader van de Wet Educatie en Beroepsonderwijs van regio Zuid-Limburg is de regionale plan van aanpak basisvaardigheden en volwassenenonderwijs vastgesteld. In dit plan is het thema basisvaardigheden en gezin opgenomen. De gemeentelijke gezinsaanpak geletterdheid is een onderdeel van dit thema.

De gezinsaanpak is erop gericht ouders te leren om hun kinderen te ondersteunen en stimuleren in de taalontwikkeling. Daarnaast kunnen ouders binnen de gezinsaanpak ook werken aan hun eigen basisvaardigheden. Het opstellen van het gezinsaanpak geletterdheid gebeurt in samenwerking met ketenpartners (zoals CJG, basisscholen, bibliotheek, Stichting Lezen & Schrijven) en de beleidsmedewerker onderwijs. Het plan gezinsaanpak geletterdheid wordt een onderdeel van het lokale plan basisvaardigheden.

vernieuwing van het lokale plan voor lage basisvaardigheden
In 2025 is het regioplan basisvaardigheden vastgesteld. Om de lokale plan hierop aan te sluiten is vernieuwing van het lokale plan noodzakelijk. Het vernieuwde plan zal aansluiten bij de focus thema's uit het regioplan basisvaardigheden , namelijk: thema basisvaardigheden en werk en het thema basisvaardigheden en gezin.

Wat willen we bereiken?

Goede samenhang tussen onderwijs, zorg en gemeente

Wat gaan we daarvoor doen?

(Door)ontwikkeling van de (voor)schoolmaatschappelijk werk
Intensiveren van de samenwerking met voorschoolse ketenpartners en het versterken van de ondersteuning aan jonge gezinnen.

Wat mag het kosten?

Baten en Lasten Programma 4

	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Bestaand beleid						
Totaal Baten	385.137	239.305	269.946	270.616	271.306	272.016
Lasten						
- Personele lasten	85.712	91.292	92.374	92.374	92.374	92.374
- Materiële lasten	2.112.454	1.178.484	1.231.810	1.231.810	1.231.810	1.231.810
- Kapitaallasten	270.428	709.363	731.612	795.277	785.323	762.033
Totaal Lasten	2.468.594	1.979.139	2.055.796	2.119.461	2.109.507	2.086.216
Saldo Bestaand beleid	**-2.083.457**	**-1.739.834**	**-1.785.850**	**-1.848.844**	**-1.838.201**	**-1.814.200**

Baten en Lasten Programma 4

Nieuw beleid						
Totaal Baten	-	-	-	-	-	-
Lasten						
- Personele lasten	-	-	-	-	-	-
- Materiële lasten	-	-	-	-	-	-
- Kapitaallasten	-	-	-	-	-	-
Totaal Lasten	-	-	-	-	-	-
Saldo Nieuw beleid	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**
Stortingen in reserves	-	-	-	-	-	-
Onttrekkingen aan reserves	-	-	-	-	-	-
Saldo Totaal	**-2.083.457**	**-1.739.834**	**-1.785.850**	**-1.848.844**	**-1.838.201**	**-1.814.200**

Bestaand Beleid	
Baten	
Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid	€ 192.830
Bijdragen huisvesting basisonderwijs	€ 54.000
Verhuur gymzalen en basisonderwijs	€ 23.116
Lasten	
Personele lasten	
Salarissen eigen medewerkers	€ 92.374
Materiële lasten	
Overdrachten onderwijshuisvesting en -beleid*1	€ 323.500
Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid	€ 297.830
Jaarlijkse bijdrage LVO	€ 194.218
Belastingen huisvesting onderwijs	€ 133.298
Onderhoud gymzalen	€ 82.484
Subsidie weerbaarheid	€ 60.000

Baten en Lasten Programma 4

Groot onderhoud Kindercirkel	€ 55.000
Onderhoud en vervanging sportmaterialen	€ 53.040
Logopedie	€ 22.000
Overige materiële lasten*2	€ 10.440
Kapitaallasten	
Rente en afschrijving investeringen	€ 731.612

Opmerkingen:

1 Leerlingenvervoer en leerplichtzaken

2 o.a. Werkbudgetten